

Josep Maria Beal PRESIDENT DEL CONSELL D'ADMINISTRACIÓ DE LA CASS

«S'ha de vigilar per on s'escapen els diners, però mantenint les prestacions»

MARC RODRÍGUEZ*
ESCALDES-ENGORDANY

L'exsíndic general i excònsol d'Escaldes-Engordany, Josep Maria Beal, va ser nomenat dimecres passat president del consell d'administració de la CASS, tal com era d'esperar després el Consell de Ministres el nomenés fa poques setmanes entre els quatre representants designats pel Govern. El cap de Govern, Jaume Bartumeu, volia «un equip, no individualitats». Beal té així el repte d'aprofitar la seva experiència per ser el capità de la nau de la CASS en uns moments decisius per a la parapública.

—¿Com va rebre la proposta de ser el president del consell d'administració de la CASS?

—M'ho van proposar i em van dir que volien que ocupés aquest càrrec. El cap de Govern em va contactar, som amics de molts anys, i m'ho va demanar. Li va costar convèncer-me, però al final ho va fer, fins al punt que vaig acceptar la presidència. A partir d'aquí, vaig parlar amb els membres de Govern i els elegits, tothom hi va estar d'acord i atesa la confiança i la unanimitat, vaig tirar endavant.

¿Per què es va decidir a acceptar aquesta responsabilitat, més encara en un moment com l'actual?

—Per això que li comentava, que sé que no sona gaire bé però que té una gran part de veritat, pel fet que m'ho va demanar un amic que li semblava que aquesta tasca l'havia de fer jo i, per un altre costat, vaig acceptar perquè aquest és un gran repte. Potser no tenia cap intenció de posar-me ara en una tasca com aquesta, però com que a la vida ja n'he acceptat molts de reptes i sempre han estat bastant difícils i bastant complicats, vaig pensar que valia la pena intentar-ho. Aquest repte és ben diferent dels que he fet fins ara, però serà engrescador i tenim un gran equip al consell d'administració.

—¿Com ha estat el procés de relleu de l'anterior consell?

—El senyor Francesc Gran va donar-me la benvinguda dimecres passat i, automàticament, el nou consell va entrar en funcions i l'anterior va quedar substituït. Per dir-ho d'alguna manera, diguem-ne que ja estem operatius.

—¿El senyor Gran li va oferir algun consell o recomanació?

—Bé, em va explicar una mica el funcionament i la manera de funcionar del consell d'administració fins al moment actual. L'experiència del que ha passat per aquí sempre s'ha de tenir en compte, i després un aprèn quan arriba a un lloc, té la seva visió, i farà algunes coses igual i algunes diferents.

—Té una gran trajectòria en el terreny polític, com a Síndic general i també cònsol major d'Escaldes-Engordany. ¿Aquesta experiència li podrà ajudar a la CASS?

—Diguem-ne que els anys ensenyen. A tothom. I quan un ha estat en llocs de responsabilitat aprèn coses que no hauria fet en cas de no ser-hi. Però jo penso que en un lloc com el de la CASS, no es tracta tant d'aplicar res en concret, sinó el que la vida li ha ensenyat. En definitiva, tot allò que sap. S'aplica la prudència, intentar ser al més efectiu possible i que els resultats arribin.

—¿Quin és el primer repte que té entre mans a la CASS?

—Abans de res, entendre com funciona, quines són les interioritats de la casa, aprendre a viure aquí dins i conèixer el personal. Això és el més important, perquè si no, no pots fer res. I la resta, amb el temps anirem veient quins són els problemes, quins són els àmbits en què podem actuar i on no cal actuar, quina és la complexitat... De fet, cal distingir que la CASS és una cosa i el SAAS una altra, per exemple, i tot aquest tipus de coses cal aprendre-les per poder actuar després.

—Com bé diu, la CASS és una gran complexitat i caldrà anar pas a pas. Però del que sí s'ha parlat molt és del dèficit en la branca de malaltia i la viabilitat futura. En el cas del dèficit, quina és línia d'actuació?

—Per tal de reduir el dèficit, està clar que a Andorra estàvem acostumats que ens sobrava una mica tot, que els diners veien molt fàcilment i que no calia vigilar gaire les economies. Ara hem de vigilar. Hem de vigilar per diverses raons. En primer lloc, per la situació econòmica del país, la situació econòmica general i per les conseqüències que això té. En aquests moments hi ha una gran davallada de treballadors i això té un efecte sobre els ingressos a la CASS. I en general, totes les persones que estem afiliades a la CASS hem d'entendre que la CASS és una cosa nostra i que l'hem de respectar i que, per tant, no en podem abusar. Per tant, jo penso que aquest és el camí per intentar racionalitzar tot això i que el deute, que segurament hi serà sempre, es redueixi el màxim possible.

—La caiguda d'assalariats ha estat, efectivament, molt forta. Davant d'això, ¿la solució passa per optimitzar la gestió dels recursos?

—Optimitzar la gestió i entre tots vigilar per tal que no s'escapin els diners. Com succeeix a tot arreu, hi ha la gent que és prudent i hi ha gent que no ho és. Aleshores s'ha de controlar tot això, fent una vigilància contínua. S'ha de vigilar per on s'escapen els diners, això sí, sempre mantenint al màxim les prestacions

►► Amb experiència ► Beal, al seu despatx de la CASS, divendres.

L'ECONOMIA PASSADA

«Estàvem acostumats que ens sobrava una mica tot, que els diners veien molt fàcilment i que no calia vigilar gaire»

LA CLAU PER SUBSISTIR

«Si tenim molt clar que la CASS és una cosa de tots, que és una cosa nostra, tots la respectarem»

LA GARANTIA DE L'ESTAT

«S'ha de vigilar, però hi ha sempre al darrere les institucions que vetllen perquè això no se'ns escapi de les mans»

i tenint molt i molt present que l'afiliat a la CASS és l'element bàsic de tot el treball del consell d'administració i de la CASS en general.

—¿S'han plantejat fer un major control de les baixes, atès que aquest és un dels aspectes que més es posen sobre la taula?

—Aquest és un dels abusos i la línia d'actuació contra això l'anirem veient amb el temps. Tant el mal ús de les baixes com tota la resta d'abusos, no es poden permetre. Si tenim molt clar que la CASS és una cosa de tots, que és una cosa nostra, tots la respectarem. Com tot a la vida, aquell que no vulgui i que no actuï així, s'haurà de controlar per la senzilla raó que aquesta no és la manera per al bon funcionament de la CASS. Si no vigilem, anirem malament. Repeteixo que fins ara la cosa ha anat força bé, però cada vegada les coses es compliquen més i hi ha l'obligació de vigilar.

—En el cas de les prestacions, tot i que no hi hagi una retallada dràstica, ¿com intentaran optimitzar els recursos per tal que s'escapin els mínims diners, dins un sistema que garanteixi la correcta assistència?

—Tots, com a receptors de serveis, tenim de vegades la temptació d'anar més lluny d'on havíem d'anar, quan això no és necessari. Jo penso que

hem d'estar ben servits, aquest és un tema que ens preocupa a tots i que és comprensible. El que no cal és excedir-se. Per dir-ho de manera senzilla, per exemple, no cal operar-se de l'apèndix dues vegades. Aquesta és la filosofia. El que s'hagi de fer, s'ha de fer, però sense excedir-se. Allò que costa car i és necessari, no és un problema. Allò que costa car i és inútil, aquí és on rau el problema i on s'ha d'actuar.

—¿En quines xifres de dèficit ens estariem movent a dia d'avui? Es va dir que a l'estiu la branca de malaltia començaria a tenir problemes...

—Estem en una fase encara molt inicial com per parlar amb raó de causa de totes aquestes importants xifres. No cal oblidar que estem parlant de molts diners i s'ha d'intentar que no hi hagi tant dèficit, perquè ens juguem la supervivència de la CASS. Però jo continuo pensant que ningú s'ha de preocupar, perquè la CASS té massa pes específic com per que pugui caure. La CASS no és un negoci. S'ha de vigilar, però sempre hi ha al darrere les institucions públiques que vetllen perquè això no se'ns escapi de les mans.

—Un punt positiu és el fet que les inversions fetes amb els fons i que van tenir un difícil 2008 tornen ara a donar a uns bons rendiments.

—Pel que sé, aquestes inversions ara per ara no van malament, es porten força bé i donen un bon resultat. Això és tot el que puc dir-li fins que puguem entrar més a fons.

—La gent també està preocupada per les pensions, primer per si les podrà cobrar en el futur i segon per si l'edat de jubilació s'haurà d'endarrerir, en la línia dels països del nostre entorn. ¿Andorra també ha de fer aquest debat?

—És clar. Evidentment que l'ha de fer. En aquestes coses Andorra té avantatges i inconvenients. Sempre hem marcat les diferències perquè som un país petit i no tenim els mateixos problemes que tenen altres països, però tenim l'avantatge que els exemples de fora ens serveixen. No hem de fer caure els valors però sí que hem d'estar vigilants. Si podem evitar coses dràstiques, és el que s'ha de fer, però tampoc sé fins a quin punt haurem d'arribar a aquí... El fet és que ha canviat molt tot el sistema, l'esperança de vida s'ha allargat, i caldrà veure la vigència del sistema en què els que treballen paguen els que no treballen... Tot això és un gran debat. També li dic que, pel que sé, avui per avui no hi ha perill. Però s'ha de vigilar.

—És a dir, que a dia d'avui allargar l'edat de jubilació no està a l'agenda de prioritats...

—Això no es planteja inicialment. S'haurà de veure.

-Entenc que aquest és un tema prou seriós com perquè es pronuncï només dos dies després de ser escollit president de la CASS. Haurà de ser, doncs, objecte de debat...

-Per la meua part, seria agosarat i inconscient afirmar rotundament una posició sobre això. Cal tenir present que Andorra té unes característiques que altres països no tenen, que té una població assalariada dins el país, però al mateix temps una sèrie de treballadors que finalment marxen a fora, etcètera. Són paràmetres que cal tenir en compte.

-Espanya té una gran influència a l'hora de marcar tant la legislació com moltes maneres d'actuar a Andorra. ¿La Seguretat Social ha de seguir el model espanyol?

-Si per mi fos, Andorra no seguiria cap model, ja no d'Espanya, sinó de cap altre país. Durant molts anys, Andorra ha tingut la capacitat de ser llesta i aprofitar-se de tot. Sempre s'anava amb molta modestia pel món i es feia el que es podia, però s'ha perdut aquesta manera de fer. I el que cal fer és agafar allò bo de tot arreu i treure el que és dolent.

-Les directrius pel Pressupost 2011 marquen que ha d'haver-hi retallades en molts departaments, però la CASS i el SAAS suposen una excepció. Imaginem que, amb iguals recursos, la prioritat serà optimitzar-los...

-Evidentment, la CASS és una estructura que és difícil de retallar, però el que sí és recomanable és una gran prudència i mirar de trobar mitjans per evitar que el dèficit continuï en els termes actuals.

-Tornem al dèficit, hem parlat d'optimitzar prestacions i control de baixes, però, en el cas de les despeses de personal, on en els últims anys s'ha incrementat molt el nombre de funcionaris a la CASS mentre els assalariats han baixat, ¿no hi ha lloc per a retallades?

-Si la CASS s'ha dotat de tot aquest personal és perquè era necessari. És clar, ara el que s'ha de veure és que, amb una reducció del nombre d'assalariats, si això comportarà una reducció de personal. Ara per ara, això no li puc dir. Tot això s'ha de veure, però també li dic amb claredat que aquesta casa ha de funcionar, això és fonamental. I ha de funcionar bé. I és per això que cal tenir la gent necessària perquè tot això funcioni bé. Ni menys ni més. En això no puc opinar més del que li estic dient, que cal tenir la gent que es necessita.

-En aquest cas, tornem al fet que la CASS no té perquè funcionar com una empresa privada, ja que ens juguem l'Estat del benestar...

-Exacte. La funció i la filosofia de la CASS és aquesta. I això no treu que tot i tenir sempre l'Estat al darrere de tot això per garantir el funciona-

ment, s'ha de buscar l'optimització. Hem viscut massa fàcilment durant una sèrie d'anys i ara ens hem d'estrenyar tots el cinturó. La CASS com a estructura i també els afiliats hem d'entendre que és així.

-El panorama polític està marcat per les possibles anticipades l'any vinent. ¿Vostè treballa, però, amb un horitzó de més d'un any?

-Ara per ara la meua perspectiva és únicament fixada al 4 d'agost, que és quan hi haurà la pròxima reunió. Més enllà d'aquí, poca cosa puc dir. El fet d'estar en política i també la vida en general ja ensenyen que es poden fer previsions a llarg termini, però que al cap i a la fi no ets tu qui manes. El calendari s'ha de fer pas a pas.

-Sigui quin sigui aquest dia que acabi el seu mandat com a president de la CASS, ¿quin és l'objectiu que li agradaria veure assolit per poder dir que la seva gestió ha estat reeixida?

-M'agradaria, evidentment, complir amb tots els objectius possibles, però una cosa que ensenya el temps és que ni en política, ni tampoc a la CASS, es pot complaure tothom. Jo intentaré fer la meua feina, intentaré fer-la el millor que pugui, i si el resultat final és que la CASS aconsegueix un millor funcionament, ja estaré satisfet. ≡

*mrodriguez@andorra.elperiodico.com

EL LÍDER DEL PS ESPERA LA VISITA DE SARKOZY

Bartumeu lamenta la decisió dels cònsols d'Ordino

▶ El cap de Govern afirma que entren en afers de política nacional

■ E. ARASA / M. RODRIGUEZ*
CANILLO

El cap de Govern, Jaume Bartumeu, va lamentar ahir la manera com els cònsols d'Ordino van declinar la invitació als actes institucionals per la visita del copríncep francès, Nicolas Sarkozy, entrant en argumentacions com les declaracions d'aquest en una televisió francesa per justificar la seva absència: «Ara han decidit fer política nacional i fer anàlisi de l'evolució d'Andorra a les llistes de paradisos fiscals», va afirmar. Tot i això, com no podia ser d'una altra manera, el cap de Govern va respectar el legítim dret dels cònsols a no assistir als actes, i va destacar en qualsevol cas que «els cònsols d'Ordino surten una mica de la missió per a la qual els ciutadans els van encomanar». Bartumeu va al·ludir així a

la no-representació institucional de la parròquia aquell dia, en la línia que alguns ordinencs ja s'han posicionat. En qualsevol cas, el cap de Govern va mostrar la satisfacció per la imminent visita: «El més important és que el copríncep pugui venir a Andorra; la resta és fullaraca».

ANDORRA LA VELLA ES PREPARA / D'altra banda, el Comú d'Andorra la Vella va informar ahir que, amb motiu de la visita del copríncep francès, s'han adoptat diverses mesures restrictives per a la seva seguretat personal, les quals afectaran l'aparcarament del Prat de la Creu, els ascensors panoràmics de la plaça del Poble, així com els emplaçaments del contenidors de recollida selectiva i les papereres situats en el recorregut de la comitiva. El Comú mantindrà informats els ciutadans de totes aquestes mesures concretes amb la fixació d'avisos en tots els llocs afectats. De moment, ja s'ha repartit un comunicat casa per casa demanant la col·laboració dels veïns en la retirada d'escombraries. ≡

*politica@andorra.elperiodico.com